

DZIEŃ KOLEJARZA

Kolejarz – pracownik zatrudniony
w transporcie kolejowym.

Dzień Kolejarza lub Święto Kolejarza
polskie święto obchodzone corocznie
przez kolejarzy i pracowników kolei
25 listopada (od 1981) w dniu
wspomnienia św. Katarzyny
Aleksandryjskiej, patronki kolejarzy.

Męczennica chrześcijańska, jedna z
Czternastu Świętych Wspomożycieli

Data i miejsce urodzenia ok. 282

Aleksandria

Data i miejsce śmierci ok. 300

Aleksandria

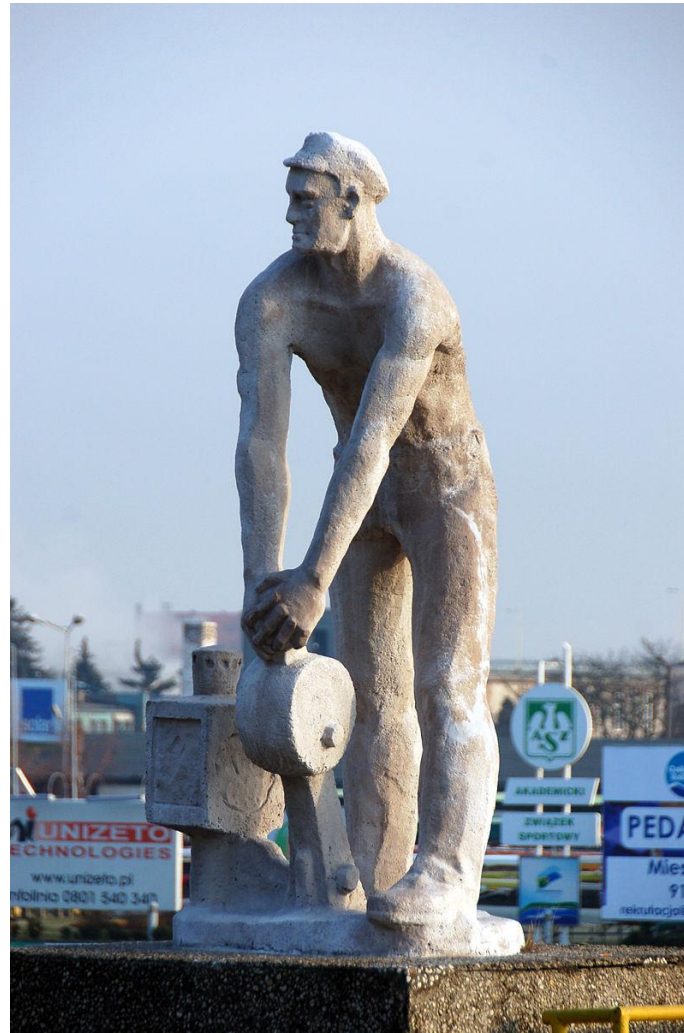
Czczona przez Kościół katolicki

Cerkiew prawosławną

Wspomnienie 25 listopada

Atrybuty koło do łamania kości, anioł,
Dziecię Jezus, filozofowie, gałązka
palmowa, korona, krzyż, księga, miecz,
piorun

Patronka zakonu katarzynek, Nowego
Targu, uniwersytetów, wielu zawodów,
uczniów, nauczycieli, polskich kolejarzy,
orędowniczka od bólu gardła i głowy

Pomnik Kolejarza w Szczecinie

PAROWÓZ - 200 km/h

LUXTORPEDA PKP

- automatyk aparatury sterowania ruchem kolejowym
- automatyk sterowania ruchem kolejowym
- doradca do spraw bezpieczeństwa przewozu materiałów niebezpiecznych drogą kolejową
- dróżnik obchodowy
- dróżnik przejazdowy
- dyżurny ruchu
- dyżurny ruchu dysponujący
- dyżurny ruchu manewrowy
- dyżurny ruchu peronowy
- dyżurny ruchu pomocniczy

ZAWODY KOLEJOWE

- kasjer biletowy
- kierowca drezyny i wózka motorowego
- kierowca lokomotywy spalinowej
- kierownik pociągu
- konduktor manewrowy
- maszynista wieloczynnościowych i ciężkich maszyn do kolejowych robót budowlanych (maszyn kolejowych)
- maszynista pojazdu trakcyjnego
- monter nawierzchni kolejowych
- mostowniczy
- nastawniczy

- rewident taboru kolejowego
- Strażnik Ochrony Kolei
- toromistrz
- ustawiacz
- zwrotniczy
- elektromonter
- diagnosta
- komisarz odbiorczy
- dyspozytor
- manewrowy
- itd.

ZAWODY KOLEJOWE

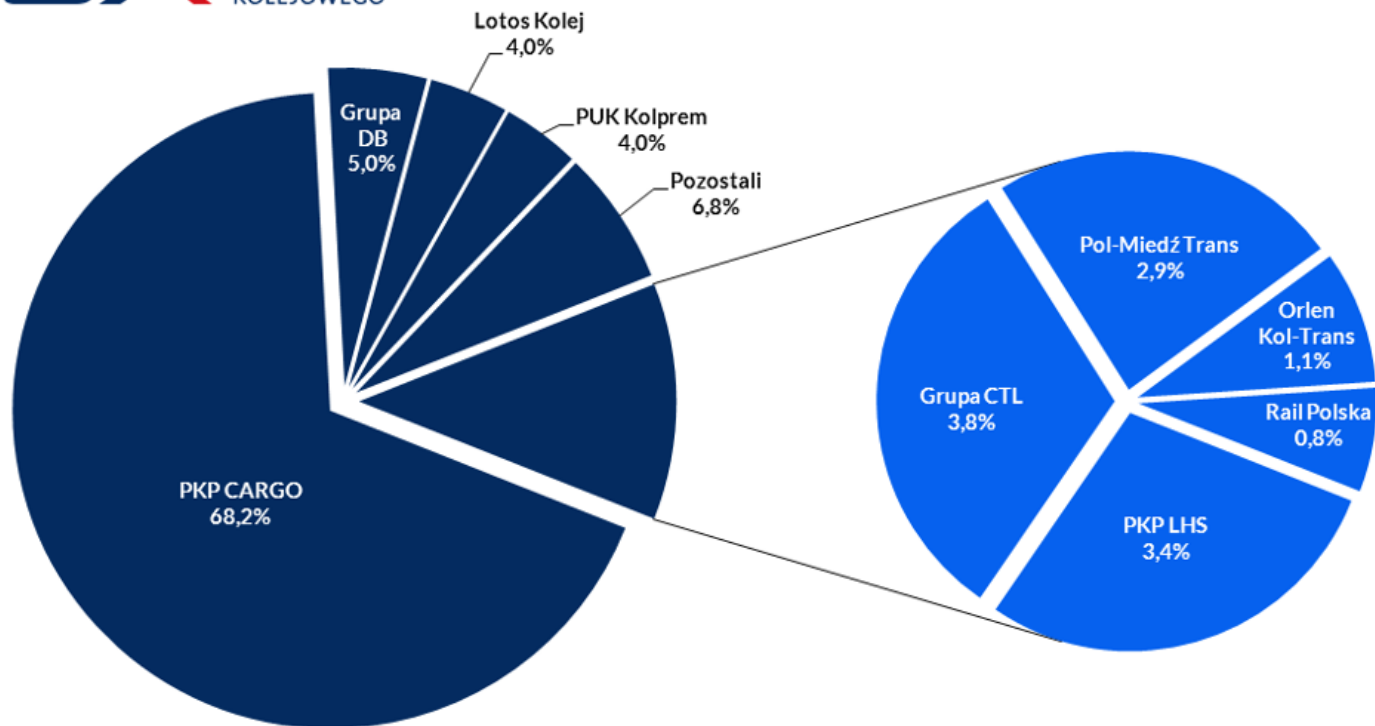
W 2017 roku przewoźnicy i zarządcy infrastruktury zatrudniali około 90 tys. osób.

Najwięcej pracowników zatrudniają zarządcy infrastruktury. Liczba zatrudnionych przez zarządców infrastruktury wynosi około 40 tys. osób.

U przewoźników towarowych pracowało około 27 000 osób.

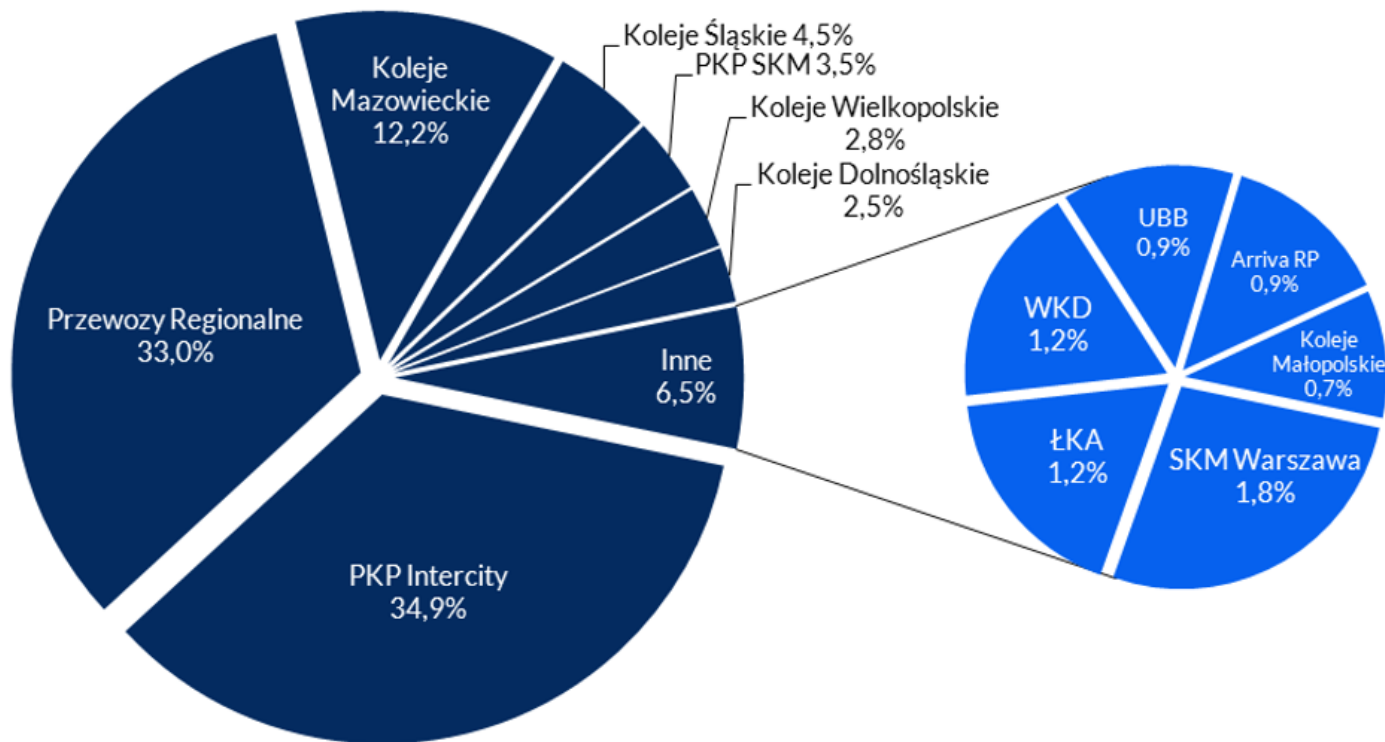
U przewoźników pasażerskich pracowało około 23 000 osób.

Struktura zatrudnienia przewoźników towarowych w 2016 r.

NAJWIĘKSI PRACODAWCY TOWAROWI

Struktura zatrudnienia przewoźników pasażerskich w 2016 r.

NAJWIĘKSI PRACODAWCY PASAŻERSCY

II. DATY OTWARCIA LINII KOLEJOWYCH W POLSCE

/układ chronologiczny/

Data otwarcia	L i n i a	Długość km
22.V. 1842	<u>Wrocław - Brochów - Oława</u>	27
3.VIII.1842	Oława - Brzeg	15
29.V. 1843	Brzeg - Opole Zach.	38
16.VIII.1843	/Berlin/ - Kołbaskowo - Szczecin	14
29.X. 1843	Wrocław Świebodzki - Muchobór Wielki - Jaworzyna Śl. - Świebo- dzice	58
21.VII. 1844	Jaworzyna Śl. - Świdnica	10
19.X. 1844	Wrocław - Środa Śl. - Malczyce - Legnica	63
15.VI. 1845	<u>Warszawa - Włochy - Pruszków - Milanówek - Grodzisk Maz.</u>	30
1.X. 1845	Legnica - Chojnów - Bolesławiec	46
15.X. 1845	Grodzisk Maz. - Żyrardów - Skierniewice	36
1.XI. 1845	Skierniewice - Łowicz	22
2.XI. 1845	Opole Zach. - Opole - Groszowice - Gogolin - Kędzierzyn - Łabędy - Gliwice	81
15.XI. 1845	Gliwice - Zabrze - Chebzie - Świętochłowice	19
1.I. 1846	Kędzierzyn - Nędza - Markowice Raciborskie - Racibórz	32

Data otwaroia	L i n i a	Dług. km
1.V. 1846	Szczecin - Szczecin Dąbie - Stargard Szczec.	35
1.IX. 1846	Bolesławiec - Zebrzydowa - Węgliniec - Ruszów - Jankowa Żagańska - Żary - Jasień - Lubsko - Gubinek - /Guben/	118
3.X. 1846	Świętochłowice - Chorzów Batory - Katowice - Szopienice Płd. - Mysłowice	18
13.X. 1846	Skierniewice - Rogów - Koluszki - Piotrków	78
1.XI. 1846	Jankowa Żagańska - Żagań - Szpro- tawa - Niegosławice - Głogów	71
15.XI. 1846	Węgliniec - Jędrzychowice /pow. Zgorzelec/	22
13.XII. 1846	Piotrków - Radomsko - Częstochowa	85
1.V. 1847	Racibórz - Chałupki	20
25.VII. 1847	Brzeg - Lipowa Śl. - Grodków - Pakosławice	38
10.VIII. 1847	Stargard Szczeciński - Choszczno - Dobiegniew	67
1.IX. 1847	Jędrzychowice - Zgorzelec Ujazd - /Görlitz/	4
13.X. 1847	Mysłowice - Szczakowa - Trzebinia - Mydliniki - Kraków	67
13.XII. 1847	<u>Częstochowa - Zawiercie - Ząbko- wice Będzińskie</u>	64
1.IV. 1848	Ząbkowice Będzińskie - Strzemie- szyce Płd. - Maczki - Szosakowa	16
20.VI. 1848	Dobiegniew - Krzyż	23
1.VII. 1848	Krzyż - Wronki	32
14.VII. 1848	Wronki - Szamotuły	18

Powstanie PKP i prace na liniach

28 września 1926 r. rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościckiego powołano przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe” jako samoistną osobę prawną. Przedsiębiorstwo to objęło w zarząd i użytkowanie cały majątek nieruchomy należący do kolei, a na własność – cały majątek ruchomy kolei. W listopadzie otwarto linię Kalety – Wieluń – Podzamcze (wkrótce po uruchomieniu stację nazwano Podzamcze-Wieruszów). Najpierw jeździły nią pociągi towarowe, a w następnym roku linia została otwarta całkowicie do użytku publicznego. Ruszyły nią pociągi osobowe, w tym i pociągi pociągów ekspresowych. Głównym celem linii było pominięcie Kluczborka położonego na terytorium niemieckim i umożliwienie dowozu węgla do Gdańska i Gdyni kolejami przebiegającymi wyłącznie przez terytorium polskie. Wówczas linia ta posiadała bardzo duże znaczenie dla rozwoju przemysłu węglowego i stanowiła jedną z głównych arterii, po których był wywożony węgiel ze Śląska. Przepustowość na niej została obliczona na 24 pary pociągów na dobę.

568.

**Rozporządzenie
Prezydenta Rzeczypospolitej**

z dnia 24 września 1926 r.

**o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje
Państwowe“.**

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

ROZDZIAŁ I.

Nazwa, siedziba i zakres działania przedsiębiorstwa.

Art. 1. Zarząd kolejami państwowymi i majątkiem Skarbu Państwa, przeznaczonym do użytku kolei państwowych, oraz kolejami prywatnymi, znajdującymi się w zarządzie państwowym, powierza się przedsiębiorstwu państwowemu pod nazwą „Polskie Koleje Państwowe“, prowadzonemu wedle zasad handlowych z uwzględnieniem potrzeb Państwa i interesów gospodarstwa społecznego.

ELEKTRYFIKACJA

- 71 -

Data	L i a i a	Dług. km
1955	Warszawa Główna - Warszawa Zach.	3
21.I. 1956	Pietrków - Radomsko - Częstochowa	84
3.VI. 1956	<u>Częstochowa - Zawiercie - Łazy</u>	51
1956	Gdynia - Gdynia Chylonia	7
1956	Łódź Widzew - Łódź Olechów	8
1.VI. 1957	Łazy - Żąbkowice Będzińskie - Sesnewiec - Szopienice - Katowice - Zabrze - Gliwice	67
30.XII. 1957	Gdynia Chylonia - Reda - Wejhe- rowo	18
12.I. 1958	Otwock - Piława	26
1.VI. 1958	Łódź Widzew - Łódź Chejny - Łódź Kaliska	15
1.VI. 1958	Bedon - Łódź Olechów - Łódź Chejny	11

Rynek przewozów pasażerskich w Polsce w 2017 r.

liczba przewiezionych
pasażerów

praca przewozowa

punktualność pociągów
pasażerskich

liczba uruchomionych
pociągów

udział Internetu, aplikacji
mobilnych w kanałach
dystrybucji biletów

liczba pracowników
przewoźników pasażerskich

spółka z najwyższym udziałem
w liczbie pasażerów

26,3%

spółka z najwyższym udziałem
w pracy przewozowej

51,1%

Rynek przewozów towarowych w Polsce w 2017 r.

najważniejsze kierunki w komunikacji międzynarodowej

masa przewiezionych towarów

**239,9
mln ton**

wykonana praca przewozowa

**54,8 mld
tono-km**

liczba przewiezionych TEU

1,67 mln

PKPCARGO

spółka z największym udziałem w rynku w:

44,2%

- masie przewiezionych towarów

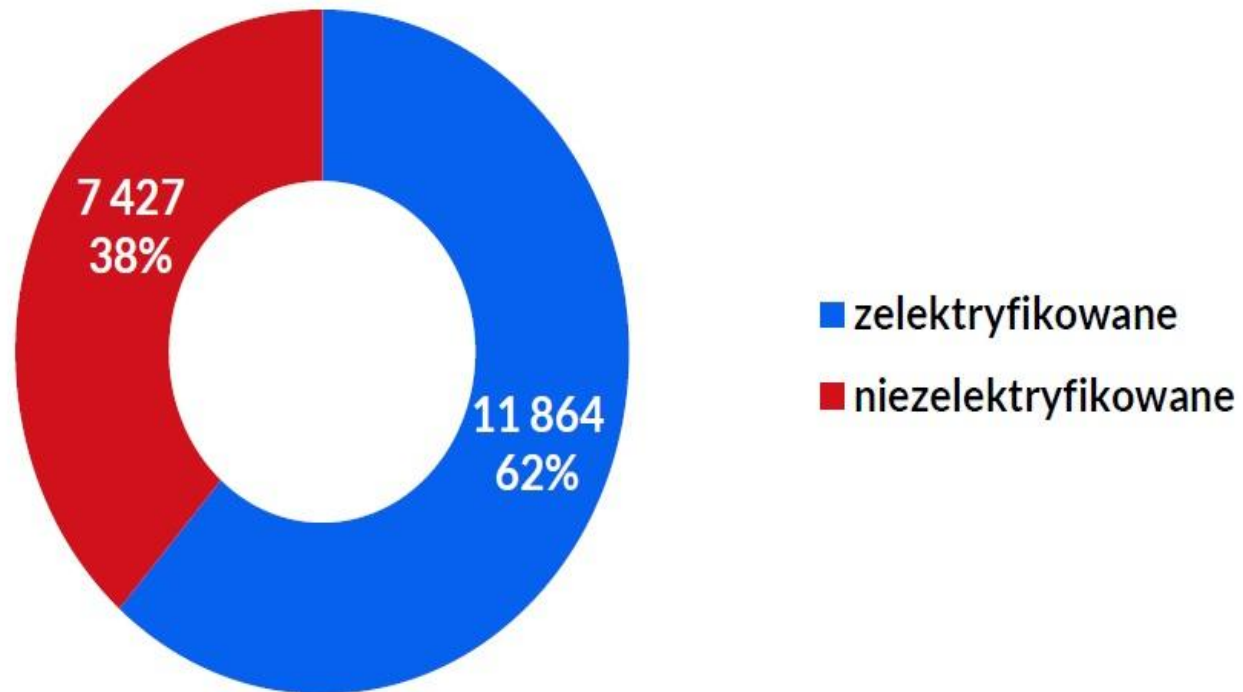

51,4%

- wykonanej pracy przewozowej

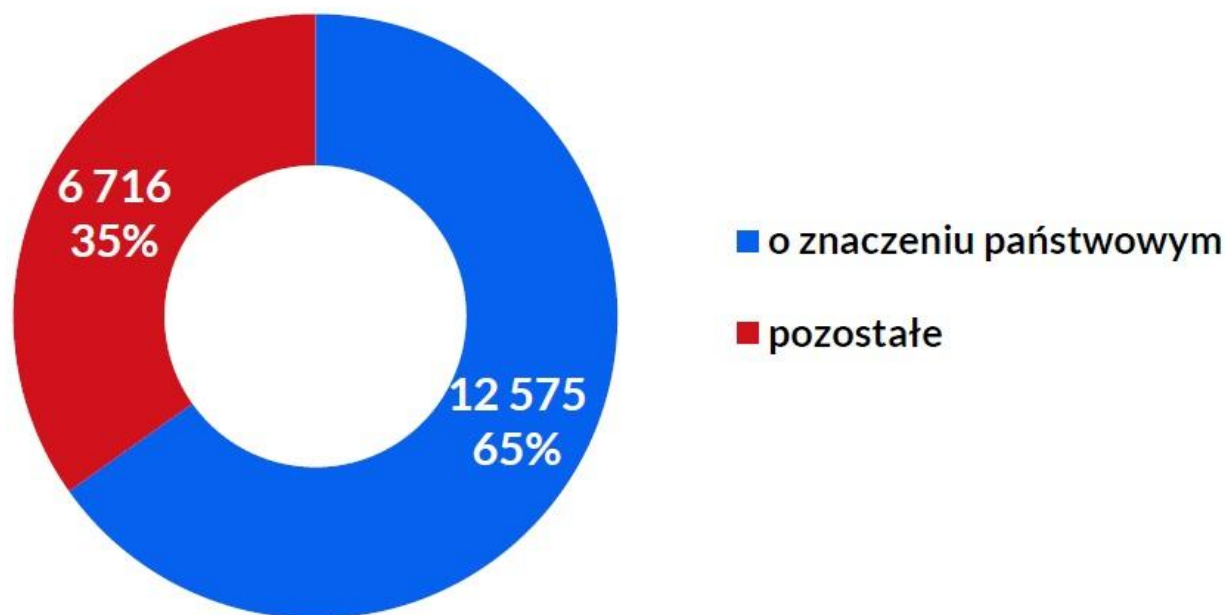
Na długość eksploatowanych linii szerokotorowych składały się linie kolejowe trzech zarządców: PKP LHS (394,65 km), PKP PLK (142,1 km) oraz Euroterminalu Sławków (4,14 km).

Rys. 71. Struktura linii kolejowych eksploatowanych w Polsce w 2017 r. wg stopnia elektryfikacji

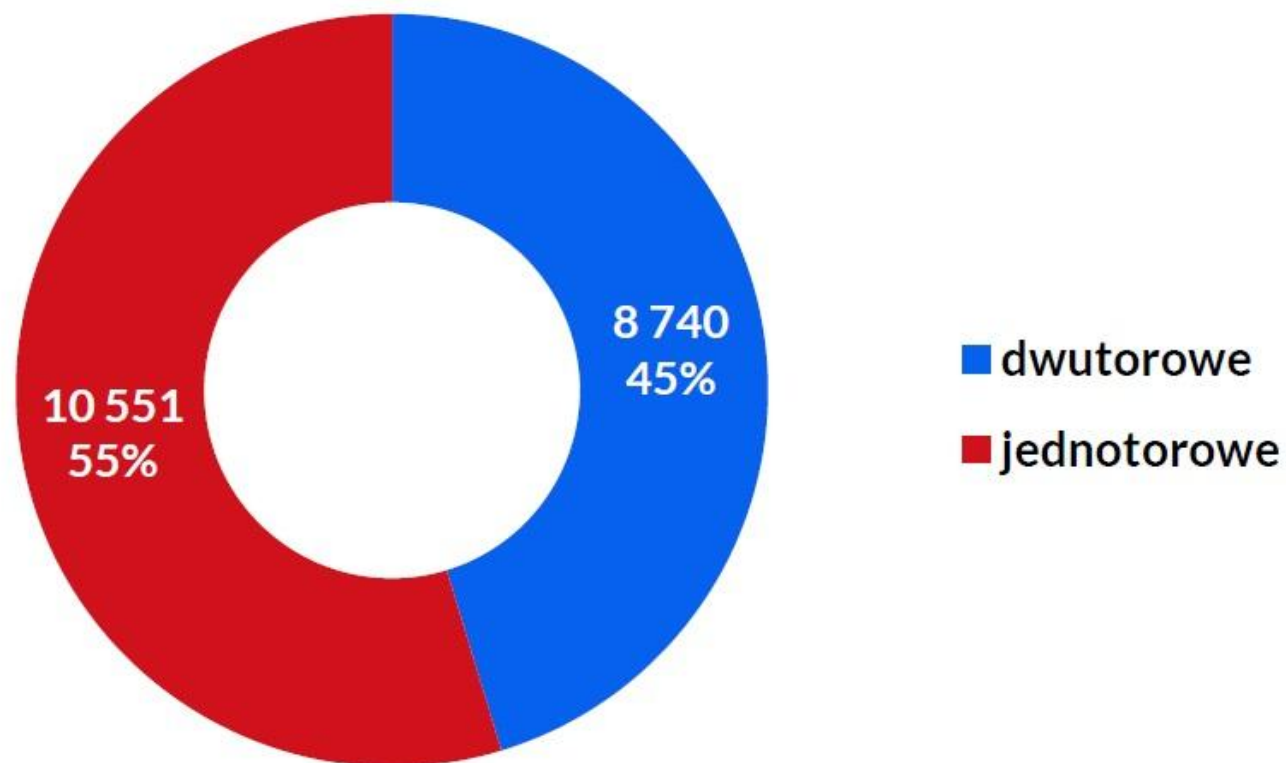

Długość linii kolejowych zelektryfikowanych, będących w eksploatacji wszystkich zarządców infrastruktury w Polsce, wyniosła 11 864,3 km w porównaniu do 11 883,5 km w 2016 r., co oznacza spadek o 19,2 km. W przypadku linii szerokotorowych tylko 14 km zostało zelektryfikowanych.

Rys. 72. Struktura linii kolejowych eksploatowanych w Polsce w 2017 r. wg znaczenia linii

Rys. 73. Struktura linii kolejowych eksploatowanych w Polsce w 2017 r. wg liczby torów

Tab. 19. Struktura taboru trakcyjnego i wagonowego przewoźników pasażerskich normalnotorowych w latach 2012-2017

rodzaj taboru	rok					
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
lokomotywy ogółem	557	538	513	474	441	429
lokomotywy elektryczne 	412	398	368	331	322	320
lokomotywy spalinowe 	145	140	145	143	119	109
elektryczne zespoły trakcyjne 	1216	1261	1317	1343	1262	1279
spalinowe pojazdy silnikowe (zespoły trakcyjne i pojedyncze wagony silnikowe) 	227	239	238	255	249	240
wagony pasażerskie ogółem 	7516	7477	7421	7437	7147	7290
w tym wyłącznie w elektrycznych zespołach trakcyjnych 	3814	4068	4220	4414	4239	4418

Średni wiek wagonów (w tym również członów spalinowych i elektrycznych zespołów trakcyjnych) wyniósł w 2017 r. 25,9 roku (24,8 w 2016 r.). Średni wiek wagonów bez uwzględnienia członów zespołów trakcyjnych to 29,3 roku. Średni wiek zespołów trakcyjnych to 25,5 roku: 27,5 w przypadku EZT i 10 w przypadku SZT. Lokomotywy pasażerskie mają średnio 35,3 roku, w tym elektryczne 33,6, a spalinowe 40,5 roku.

Tab. 20. Zestawienie wyposażenia dodatkowego taboru pasażerskiego w 2017 r.

	wyposażone w system zamknięty toalety	wyposażone w klimatyzację	wyposażone w Internet	wyposażone w miejsca dla rowerów	zgodne z TSI PRM	z miejscami dedykowanymi dla osób z niepełnosprawnością (dla pojazdów niezgodnych TSI PRM)
elektryczne zespoły trakcyjne	50%	46%	29%	66%	22%	56%
wagony (łącznie z przedziałami i bez przedziałów)	41%	32%	15%	13%	1%	5%
spalinowe zespoły trakcyjne	99%	84%	10%	71%	7%	95%

Tab. 23. Liczba taboru trakcyjnego i wagonowego przewoźników towarowych w latach 2012-2017

rodzaj taboru	rok					
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
lokomotywy ogółem	3 657	3 686	3 643	3 638	3 733	3 449
lokomotywy elektryczne 	1 445	1 501	1 478	1 484	1 517	1 419
lokomotywy spalinowe 	2 212	2 185	2 165	2 154	2 216	2 030
wagony towarowe ogółem	99 879	98 106	98 643	90 754	91 717	90 849
w tym kryte 	4 563	4 397	4 141	4 053	3 995	3 831
w tym węglarki 	58 500	57 745	57 827	58 058	58 916	58 657
w tym platformy 	11 225	11 202	11 712	11 683	11 830	13 158
w tym cysterny 	15 746	15 357	16 018	8 677	8 591	7 142
w tym z dachami odchylanymi 	1 238	1 220	1 220	1 256	1 388	1 253
w tym specjalne 	8 128	7 747	7 304	6 608	6 594	6 314
w tym towarowe - pozostałe	479	438	421	419	403	494

U przewoźników towarowych średni wiek lokomotyw na koniec 2017 r. wyniósł 36,9 roku. Wartość ta wzrosła w stosunku do roku poprzedzającego o 0,8 roku. Średni wiek wagonów wyniósł natomiast 30,3 roku (wartość wzrosła o 0,1 roku).

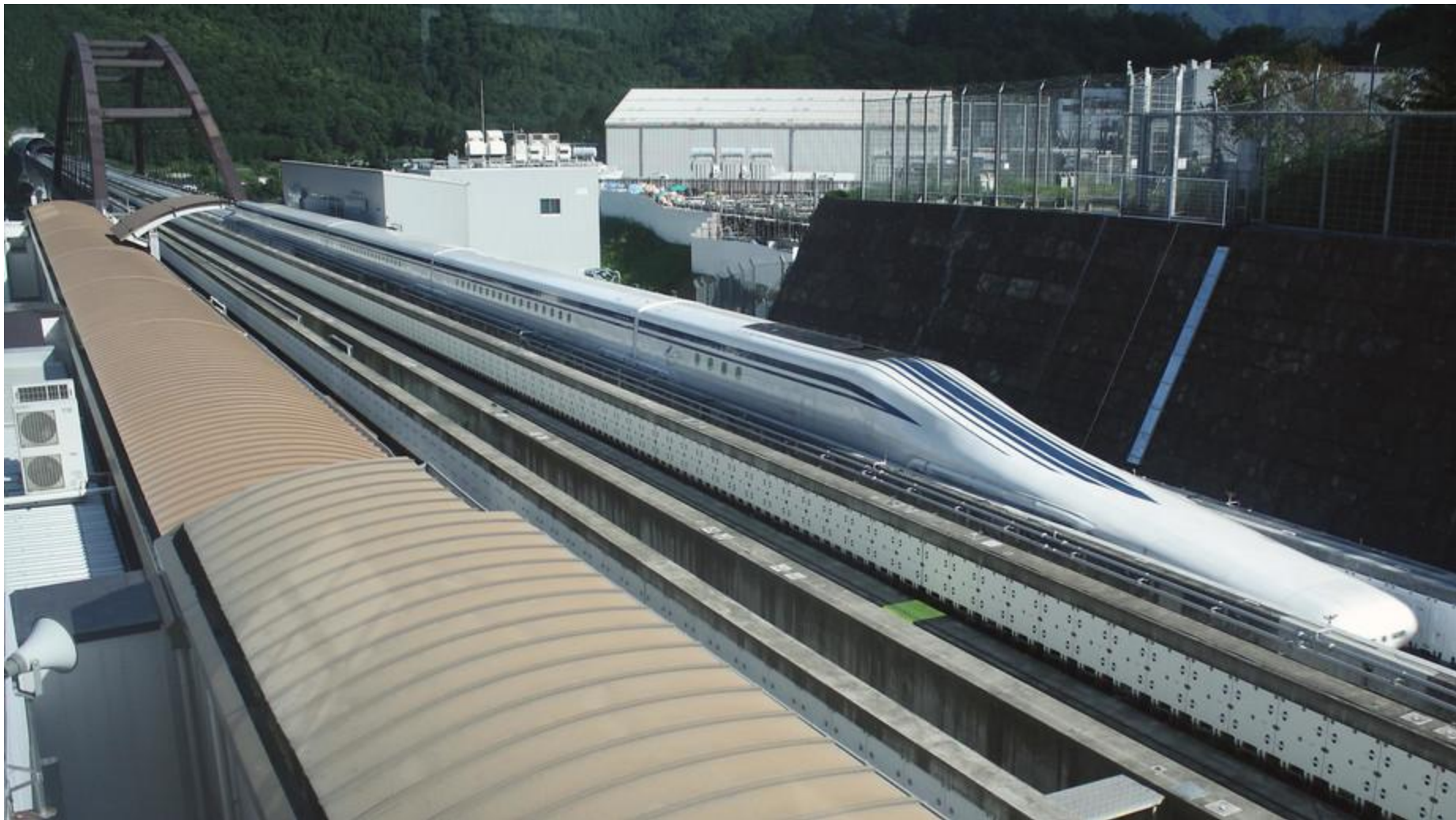

KOLEJ NA PODUSZCIE MAGNETYCZNEJ

MAGLEW JAPONIA - 603 km/h.

SNCF – 575 km/h.

PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A.

MAPA LINII KOLEJOWYCH

zarządzanych przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.

Maksymalne prędkości rozkładowe na eksploatowanych liniach kolejowych (stan na 31.12.2016 r.)

LEGENDA

- wybrane punkty eksploatacyjne
- punkty graniczne
- linie kolejowe

maksymalne prędkości rozkładowe na eksploatowanych liniach kolejowych (stan na 31.12.2016 r.):

- V = 200 km/h
- V = 160 km/h
- 120 ≤ V < 160 km/h
- 80 ≤ V < 120 km/h
- 40 ≤ V < 80 km/h
- 0 < V < 40 km/h
- V = 0 km/h
- granica państwa